

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра фінансового та податкового права

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від 30. 09. 2025 № 2

Голова НМР І. ШЕМЕЛИНЕЦЬ

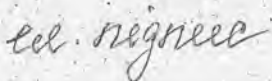
Робоча програма навчальної дисципліни

«Державний розвиток в умовах загроз національній безпеці»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань К Безпека та оборона
спеціальність КЗ «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і
видами діяльності)»
освітньо-професійна програма «Національна фінансова безпека»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Державний розвиток в умовах загроз національній безпеці» укладена на основі освітньо-професійної програми «Національна фінансова безпека» другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності КЗ «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», затвердженої Вченою радою Університету 29.05.2025 протокол № 15.

Укладачі:

В. ЧАЙКА, д.ю.н., доцент,
професор кафедри фінансового
та податкового права

А. ГАРБІНСЬКА-РУДЕНКО,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри
фінансового та податкового
права

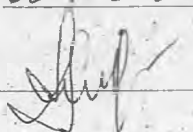
Гарант освітньої програми
«Національна фінансова
безпека»

А. ГАРБІНСЬКА-РУДЕНКО,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри
фінансового та податкового
права

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансового та податкового права, від 02.09.25 № 1/2

Завідувач кафедри

М. ГЛУХ, к.ю.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, від 03.09.25 № 1.

Голова вченої ради
Навчально-наукового інституту
права

В. ТОПЧІЙ,
д.ю.н., професор

Завідувач навчально-методичного
відділу

Г. ГРИЩУК,
доктор філософії

Реєстраційний № _____

Зміст

1. ПЕРЕДМОВА.....	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	6
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	13
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	16
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	18

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Державний розвиток в умовах загроз національній безпеці займає важливе місце в підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності КЗ «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)». Навчальна дисципліна спрямована на формування фахових компетенцій щодо: вивчення ключових аспектів розвитку та функціонування держави в умовах загроз національній безпеці; засад забезпечення національної безпеки в умовах правового режиму воєнного стану. Саме тому навчальна дисципліна «Державний розвиток в умовах загроз національній безпеці» допоможе здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня опанувати особливості державно-правового розвитку в контексті протидії загрозам національній безпеки, проблем забезпечення національної безпеки в таких сферах як військова, політична, економічна (фінансова), соціальна тощо.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти практичних вмінь і навичок щодо процесу забезпечення національної безпеки та протидії їй загрозам на сучасному етапі державного розвитку.

Завдання навчальної дисципліни:

- розглянути сутність державного розвитку на сучасному етапі (в умовах правового режиму воєнного стану);
- з'ясувати геополітичні та гео економічні чинники забезпечення національної безпеки України;
- приділити значну увагу оцінці та моніторингу загроз національній безпеці;
- дослідити ключові функції системи забезпечення національної безпеки;
- оволодіти знаннями щодо напрямів забезпечення національної безпеки у військовій сфері;
- засвоїти загальні основи забезпечення національної безпеки у політичній сфері;
- з'ясувати особливості забезпечення національної фінансової безпеки, зокрема, у бюджетній та податковій сферах;
- розглянути основні шляхи протидії загрозам національній безпеки та зменшення ризиків у цій галузі.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Конституційне і муніципальне право України», «Міжнародне публічне право», «Міжнародний захист прав людини». Дисципліна-постреквізит: «Міжнародна безпека та стандарти НАТО в національній безпеці».

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);
- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- розв'язання задач, виконання вправ, певних розрахунків.
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Обов'язкова	
Модулів - 2	Рік підготовки	
Змістових модулів - 2	1- й	1- й
Загальні кількість годин - 120	Семестр	
	1- й	1- й
	Лекції	
	22 год.	4
	Семінарські	
	18 год.	4
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	78 год.	110 год.
	Індивід.-консультаційна робота: 2 год	
	Форма підсумкового контролю: диф. залік	

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
Інтегральна компетентність (ІК): ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності). Загальні компетентності (ЗК): ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Спеціальні компетентності (СК): СК 4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності.	РН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог. РН7. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища. РН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці. РН11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності. РН14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		денна форма				
		Лек.	Сем	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ						
ЗМ 1 (Теми 1-3) =1,8 зал.кред.						
T.1	Національна безпека як державно-правове явище, її види та складові	4	4	-	18	26
T.2	Формування та реалізація державної політики в сфері національної безпеки	2	2	-	10	14
T.3	Система забезпечення національної безпеки на сучасному етапі державного розвитку	2	2	-	10	14
Всього за змістовним модулем:		8	8	-	38	54
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ОКРЕМИХ СЕКТОРАХ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ						
ЗМ 2 (Теми 4-9) = 2,2 заг.кред.						
T.4	Воєнна безпека в умовах протидії загрозам державного суверенітету та територіальної цілісності України	2	2	-	7	11
T.5	Національна безпека у політичній сфері	2	2	2	7	13

T.6	Фінансова безпека держави як складова національної безпеки	4	2	-	7	13
T.7	Забезпечення національної безпеки у соціальній сфері	2	1	-	7	10
T.8	Інформаційна безпека в системі забезпечення національної безпеки	2	1	-	7	10
T.9	Національна безпека і зовнішня політика України	2	2	-	5	9
Всього за змістовним модулем:		14	10	2	40	66
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Усього за навчальною дисципліною:		22	18	2	78	120

**для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)**

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		заочна форма				
		Лек.	Сем	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ						
ЗМ 1 (Теми 1-3) =1,5 зал.кред.						
T.1	Національна безпека як державно-правове явище, її види та складові	2	2	-	10	14
T.2	Формування та реалізація державної політики в сфері національної безпеки	-	-	-	10	10
T.3	Система забезпечення національної безпеки на сучасному етапі державного розвитку	-	-	-	10	10
Всього за змістовним модулем:		2	2	-	40	44
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ОКРЕМИХ СЕКТОРАХ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ						
ЗМ 2 (Теми 4-9) = 2,5 зал.кред.						
T.4	Воєнна безпека в умовах протидії загрозам державного суверенітету та територіальної цілісності України	2	2		10	14
T.5	Національна безпека у політичній сфері	-	-	2	10	12
T.6	Фінансова безпека держави як складова національної безпеки	-	-	-	10	10
T.7	Забезпечення національної безпеки у соціальній сфері	-	-	-	10	10
T.8	Інформаційна безпека в системі забезпечення національної безпеки	-	-	-	15	15
T.9	Національна безпека і зовнішня політика України	-	-	-	15	15
Всього за змістовним модулем:		2	2	2	70	76
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Усього за навчальною дисципліною:		4	4	2	110	120

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Тема 1. Національна безпека як державно-правове явище, її види та складові

План лекційного заняття

1. Сутність і зміст теорії національної безпеки.
2. Історія розвитку концепції національної безпеки України.
3. Функції держави у сфері національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Поняття та сутність національної безпеки.
2. Основні категорії національної безпеки України: національні інтереси, загрози національній безпеці, основні принципи забезпечення національної безпеки.
3. Історія розвитку концепції національної безпеки України.
4. Поточні та прогнозовані загрози національній безпеці та національним інтересам України з урахуванням зовнішньополітичних і внутрішніх умов.
5. Поняття правового режиму воєнного стану.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Ознайомитися з основними положеннями Закону України «Про національну безпеку України».
2. Опрацювати Закон України «Про правовий режим воєнного стану».

Рекомендована література: [1; 4; 7; 8; 9; 10; 13]

Тема 2. Формування та реалізація державної політики в сфері національної безпеки

План лекційного заняття

1. Поняття політики та державної політики. Відмежування понять «державна політика» і «публічна політика».
2. Атрибутивні властивості (ознаки) державної політики.
3. Стадії здійснення державної політики в сфері національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Пріоритети національних інтересів України та забезпечення національної безпеки.
2. Цілі та основні напрями державної політики у сфері національної безпеки.
3. Стадії здійснення державної політики в сфері національної безпеки.
4. Основні напрями зовнішньополітичної та внутрішньополітичної діяльності держави для забезпечення її національних інтересів і безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Правові основи державної політики у сферах національної безпеки і оборони.
2. Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони.

Рекомендована література: [1; 2; 3; 5; 8; 11; 15-17]

Тема 3. Система забезпечення національної безпеки на сучасному етапі державного розвитку

План лекційного заняття

1. Сутність та цілі системи забезпечення національної безпеки.
2. Основні елементи системи забезпечення національної безпеки.
3. Ключові функції системи забезпечення національної безпеки.

План семінарського заняття

1. Суб'єкти забезпечення національної безпеки та характеристика їх повноважень. Склад сектору безпеки і оборони України.
2. Конституційні повноваження Президента України як Верховного Головнокомандувача.
3. Рада національної безпеки і оборони України як координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України.
4. Правовий статус та повноваження Міністерства оборони України як центрального органу виконавчої влади, що формує та реалізує державну політику в сфері національної безпеки.
5. Конституційно-правовий статус Збройних сил України. Повноваження Головнокомандувача Збройних сил України.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Державна спеціальна служба транспорту: завдання та функції.
2. Міністерство внутрішніх справ: правовий статус і структура.
3. Служба безпеки України як орган спеціального призначення, що забезпечує державну безпеку.

Рекомендована література: [2; 5; 6; 7; 9; 13; 16]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ОКРЕМИХ СЕКТОРАХ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ

Тема 4. Воєнна безпека в умовах протидії загрозам державного суверенітету та територіальної цілісності України

План лекційного заняття

1. Поняття воєнної безпеки та воєнної небезпеки держави.
2. Основні зовнішні та внутрішні загрози воєнній безпеці України.

План семінарського заняття

1. Концепції забезпечення воєнної безпеки України.
2. Принципи забезпечення воєнної безпеки України.
3. Формування і забезпечення реалізації державної політики в сфері воєнної безпеки та оборони.
4. Основні принципи керівництва у сферах воєнної безпеки й оборони України.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Національна безпека України в умовах воєнного стану.
2. Правові основи забезпечення воєнної безпеки держави.

Рекомендована література: [1-3; 5-7; 8; 9; 15-17]

Тема 5. Національна безпека у політичній сфері

План лекційного заняття

1. Безпека в політичній сфері. Складові політичної безпеки.
2. Функції держави у сфері забезпечення політичної безпеки.
3. Система забезпечення політичної безпеки: суть, цілі, призначення. Об'єкти системи забезпечення політичної безпеки.
4. Принципи забезпечення політичної безпеки України. Функції системи забезпечення політичної безпеки держави.

План семінарського заняття

1. Поняття феномену «політична безпека».
2. Державна політика у сфері забезпечення політичної безпеки. Мета державної політики у сфері забезпечення політичної безпеки в системі національної безпеки України.
3. Суб'єкти забезпечення політичної безпеки держави.
4. Поняття «влада» та його класифікація.
5. Особливості «політичної влади» та «легітимної влади».
6. Політичні партії, їх роль у політичній організації сучасного демократичного суспільства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Шляхи вдосконалення системи забезпечення політичної безпеки України. Державна політика щодо регулювання політичної безпеки.

Індивідуально-консультаційна робота

Індивідуально-консультаційна робота виконується у вигляді презентації або реферату на одну із запропонованих тем.

1. Основні поняття теорії національної безпеки: національні інтереси, цінності, цілі та загрози щодо їх реалізації.
2. Основні принципи забезпечення національної безпеки.
3. Геополітичні та геоекономічні чинники забезпечення національної безпеки України.
4. Оцінка та моніторинг загроз національним інтересам: види та ієрархія загроз.
5. Публічне управління національною безпекою: поняття, суб'єкти, об'єкти, функції та критерії ефективності.
6. Ключові функції системи забезпечення національної безпеки.
7. Суб'єкти забезпечення національної безпеки та характеристика їх повноважень.
8. Рада національної безпеки і оборони України як координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України.
9. Безпека в політичній сфері. Складові політичної безпеки.
10. Функції держави у сфері забезпечення політичної безпеки.
11. Шляхи вдосконалення системи забезпечення політичної безпеки України. Державна політика щодо регулювання політичної безпеки.
12. Поняття, основні характеристики та проблеми економічної безпеки держави.
13. Класифікація загроз національній економічній безпеці.
14. Державна політика із забезпечення безпеки в економічній сфері.
15. Публічне управління економічною безпекою: зміст, рівні впровадження, принципи, інструменти.
16. Соціальна безпека як важлива складова національної безпеки.
17. Загрози соціальній сфері.
18. Об'єкти, суб'єкти та види інформаційної безпеки. Співвідношення понять інформаційної та кібербезпеки.
19. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України: зміст, основні напрями.

20. Національна безпека держави як об'єкт зовнішньої політики.
21. Зовнішня політика із забезпечення національної безпеки: суть, зміст, чинники та принципи, функції та пріоритетні завдання, ключові засоби та заходи.
22. Правові основи євроінтеграційного поступу України.
23. Передумови підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною.
24. Правове регулювання взаємовідносин Україна-НАТО (нормативно-правове забезпечення євроатлантичної інтеграції України).

Рекомендована література: [1-9; 12; 13; 18-19]

Тема 6. Фінансова безпека держави як складова національної безпеки

План лекційного заняття

1. Поняття та складові фінансової безпеки держави.
2. Фінансова політика держави та суб'єкти її формування й реалізації.
3. Класифікація загроз фінансовій безпеці держави.
4. Податкова безпека держави.
5. Бюджетна безпека держави.

План семінарського заняття

1. Поняття та структура фінансової безпеки держави.
2. Правові основи забезпечення фінансової безпеки держави.
3. Бюджетно-податкова складова фінансової безпеки держави.
4. Боргова безпека держави.
5. Грошово-кредитна та валютна безпека держави.
6. Безпека фондового ринку.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Національні інтереси у фінансовій сфері та загрози фінансовій безпеці держави в умовах правового режиму воєнного стану.

Рекомендована література: [1-3; 6; 9; 10; 13; 14; 15]

Тема 7. Забезпечення національної безпеки у соціальній сфері

План лекційного заняття

1. Соціальна безпека як важлива складова національної безпеки.
2. Загрози соціальній сфері.
3. Структура складових і чинників соціальної безпеки. Основні компоненти соціальної безпеки.
4. Державна політика із забезпечення соціальної безпеки: сутність, основні функції, рівні реалізації, основні інструменти.

План семінарського заняття

1. Сутність соціальної безпеки держави.
2. Правова та інституційна основа забезпечення соціальної безпеки держави.
3. Вплив воєнних дій і збройних конфліктів на соціальну безпеку держави.
4. Демографічна ситуація в Україні в контексті соціальної безпеки.
5. Роль трудового законодавства у реалізації соціальної безпеки. Оплата праці та її вплив на соціальну безпеку.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вплив на соціальну безпеку рівня захворюваності та її поширеність.

Рекомендована література: [1-3; 5; 9; 12; 15-17]

Тема 8. Інформаційна безпека в системі забезпечення національної безпеки

План лекційного заняття

1. Об'єкти, суб'єкти та види інформаційної безпеки. Співвідношення понять інформаційної та кібербезпеки.
2. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України: зміст, основні напрями.
3. Реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України.

План семінарського заняття

1. Діяльність органів виконавчої влади у сфері забезпечення інформаційної безпеки України.
2. Реалізація положень Стратегії інформаційної безпеки України. Поняття та зміст інформаційного протиборства.
3. Інформаційна безпека держави та інформаційна війна.
4. Концептуальні основи ведення інформаційної війни в сучасних умовах збройної агресії РФ проти України.
5. Здійснення громадського контролю та державно-громадське партнерство в сфері реалізації державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки.
6. Кібербезпека як складова інформаційної безпеки держави. Проблеми та перспективи забезпечення кібербезпеки в Україні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Основи державної політики у сфері інформаційної безпеки.
2. Суб'єкти та механізми забезпечення інформаційної безпеки України.
3. Загрози інформаційній безпеці України.

Рекомендована література: [4-6; 8; 9; 13; 14; 16]

Тема 9. Національна безпека і зовнішня політика України

План лекційного заняття

1. Національна безпека держави як об'єкт зовнішньої політики.
2. Виклики та загрози в зовнішній політиці України щодо забезпечення національної безпеки.
3. Зовнішня політика із забезпечення національної безпеки: суть, зміст, чинники та принципи, функції та пріоритетні завдання, ключові засоби та заходи.

План семінарського заняття

1. Правові основи євроінтеграційного поступу України.
2. Історія відносин Україна – ЄС: хронологічний зріз.
3. Передумови підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною.
4. Нормативно-правове забезпечення євроатлантичної інтеграції України.
5. Шлях до Альянсу: якою має бути стратегія України для вступу до НАТО.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Анексія Криму як прямий виклик міжнародній безпеці.
2. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства ЄС: поняття, цілі, завдання.

Рекомендована література: [5; 7; 8; 9-10; 13; 15-19]

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Яка роль забезпечення національної безпеки в умовах захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України?
2. Які є функції та особливості діяльності органів державної влади в сфері забезпечення національної безпеки?
3. Що собою передбачає нормативно-правове регулювання діяльності із забезпечення національної безпеки?
4. Що є головною метою застосування положень Стратегії національної безпеки України на практиці?
5. Що передбачає правовий режим воєнного стану?
6. За яких умов запроваджується правовий режим воєнного стану?
7. Які є особливості формування та реалізації державної політики в сфері національної безпеки в умовах воєнного стану?
8. У чому полягає сутність поточних та прогнозованих загроз національній безпеці та національним інтересам України?
9. Які є основні стадії здійснення державної політики в сфері національної безпеки?
10. Що передбачають собою принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони?
11. Які є основні елементи системи забезпечення національної безпеки?
12. Які є основні напрями зовнішньополітичної та внутрішньополітичної діяльності держави для забезпечення її національних інтересів і безпеки?
13. Які є ключові функції системи забезпечення національної безпеки?
14. Якими є конституційні повноваження Президента України як Верховного Головнокомандувача?
15. Чим державна політика відрізняється від публічної політики?
16. Що таке воєнна безпека держави?
17. Які Ви знаєте компоненти національної безпеки?
18. Що собою являє Рада національної безпеки і оборони України як координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України?
19. Що таке політична безпека держави?
20. Які існують складові політичної безпеки держави?
21. Що передбачає державна політика у сфері забезпечення політичної безпеки?
22. Що являють собою політичні партії та якою є їх роль у політичній організації сучасного демократичного суспільства?
23. Які існують зовнішні та внутрішні загрози воєнній безпеці України?
24. Що таке влада?
25. Які Ви знаєте класифікаційні ознаки загроз фінансовій безпеці держави?
26. Що собою передбачає податкова безпека держави?
27. Що таке бюджетна безпека держави?
28. Які існують види відповідальності за порушення правових основ фінансової безпеки держави?
29. Що передбачає боргова безпека держави?
30. Що передбачає грошово-кредитна і валютна безпека держави?
31. Які існують обмеження у банківській сфері в умовах воєнного стану в Україні?
32. Що передбачає собою безпека фондового ринку?
33. У чому полягає публічний фінансовий інтерес?
34. Яка існує відповідальність за порушення податкового законодавства?

35. Які є способи уникнення відповідальності за порушення податкового законодавства?
36. Яким чином воєнні дії та збройні конфлікти впливають на соціальну безпеку держави?
37. Які є повноваження державних органів у сфері національної безпеки в Україні?
38. Які бувають компоненти соціальної безпеки держави?
39. Що таке інформаційна безпека держави?
40. Чим відрізняються між собою інформаційна безпека та кібербезпека?
41. Які є реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України?
42. Яка сутність державної політики в сфері забезпечення інформаційної безпеки України?
43. Якими є основні цілі та завдання державної політики в сфері забезпечення інформаційної безпеки України?
44. Яким чином здійснюється інформаційне протистояння в сучасних умовах збройної агресії РФ проти України?
45. Що передбачає собою здійснення громадського контролю та державно-громадське партнерство в сфері реалізації державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки?
46. Що собою являє національна безпека держави як об'єкт зовнішньої політики?
47. Які є особливості здійснення зовнішньої політики із забезпечення національної безпеки (чинники та принципи, функції та пріоритетні завдання, ключові засоби та заходи)?
48. Якими є правові основи євроінтеграційного поступу України?
49. Якими були передумови підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною?
50. Що передбачає нормативно-правове забезпечення євроатлантичної інтеграції України (правове регулювання взаємовідносин Україна-НАТО)?
51. Які є виклики та загрози в зовнішній політиці України щодо забезпечення національної безпеки?
52. Якою має бути стратегія України для вступу до НАТО?
53. Шлях до членства в ЄС у новому форматі: які зміни відкрив для України статус кандидата?
54. Який діє порядок забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово окупованій території України?
55. Що таке адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу та з якою метою вона здійснюється?

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Денна форма навчання

Модулі	Змістовний модуль 1 - (14 балів)						Контрольний захід	
Загальна кількість балів за модулем №1	14							5
Теми	T.1	T.2	T.3					
Семінарське заняття	3	3	3					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Змістовний модуль 2 - (28 бали)						Контрольний захід	
Загальна кількість балів за модулем №2	28							5
Теми	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9		
Семінарське заняття	3	3	3	3	3	3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуально-консультаційна робота	8							
Підсумковий тестовий контроль на	5							

Диф. залік - 50 балів

Загальна оцінка з курсу = 100 балів

порталі дистанційної освіти Moodle			
--	--	--	--

Заочна форма навчання

Модулі	Змістовний модуль 1 - (10 балів)						Диф. залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	10							
Теми	T.1	T.2			T.3			
Семінарське заняття	10							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Змістовний модуль 2 - (40 балів)						Контрольний захід	
Загальна кількість балів за модулем №2	40					15		
Теми	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9		
Семінарське заняття	10							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуально-консультаційна робота	10							
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5							

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали (денна форма навчання) та 10 балів (заочна форма навчання). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3/10
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2/7
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1/5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів (денна форма навчання) та від 0 до 15 балів (заочна форма навчання) (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	1/5
Тестовий блок	3/5

Практичні завдання	1/5
Всього	5/15

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота проводиться у формі реферату, презентації, проєктів або в інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 8 балів (денна форма навчання) та від 0 до 10 (заочна форма навчання) (табл. 4.3).

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання	Кількість балів
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготування по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднані, проаналізовані та узагальнені висновками.	8/10
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготування презентації.	5/7
Не написання реферату та презентації по ньому.	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 4.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
8/10	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
3/10	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про Державний бюджет України на 2025 рік: Закон України від 19.11.2024 р. № 4059-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text>
3. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 р. № 2411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>
4. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

5. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

6. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

7. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>

9. Правове регулювання національної безпеки: навчальний посібник / О. Г. Боднарчук, О. І. Боднарчук, М. В. Глух, А. В. Гарбінська-Руденко; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 202 с.

Допоміжна:

10. Глущенко О. О. Функція забезпечення безпеки держави в умовах воєнного стану. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 1. С. 53-56. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/805>

11. Івасюк І. Г. Загальна характеристика державної політики у сфері національної безпеки. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2024. № 1. С. 169-174. URL: http://apnl.dnu.in.ua/1_2024/33.pdf

12. Основи соціальної безпеки: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Кравченко Л. В. Умань : Візаві, 2022. 127 с.

13. Ситник Г.П. Основи теорії управління у сфері національної безпеки: курс лекцій. К: ТОВ «САК ЛТД.», 2023. 174 с.

14. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави: навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

15. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>

16. Офіційний сайт Міністерства оборони України. URL: <https://mod.gov.ua/>

17. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>

Міжнародні видання:

18. National Security Strategy 2025. Security for the British people in a dangerous world. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/media/685ab0da72588f418862075c/E03360428_National_Security_Strategy_Accessible.pdf

19. National Security Strategy of the United States of America. December 2017. URL: <https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/nss/NSS2017.pdf?ver=CnFwURrw09pJ0q5EogFpwg%3d%3d>

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри фінансового та
податкового права
від _____ 20__ р. № _____.

Укладачі:

В. ЧАЙКА, д.ю.н., доцент, професор
кафедри фінансового та податкового
права
А. ГАРБІНСЬКА-РУДЕНКО, к.ю.н.,
доцент, доцент кафедри фінансового
та податкового права

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП